

Cauza T-366/00

Scott SA împotriva Comisiei Comunităților Europene

„Ajutoare de stat — Preț de vânzare a unui teren — Decizie de recuperare a unui ajutor incompatibil cu piața comună — Erori de calcul al ajutorului — Obligații ale Comisiei privind calculul ajutorului — Drepturile beneficiarului ajutorului — Regulamentul (CE) nr. 659/1999 — Articolul 13 alineatul (1)”

Hotărârea Tribunalului (Camera întâi) din 29 martie 2007 II - 802

Sumarul hotărârii

- 1. Ajutoare acordate de către state — Decizia Comisiei — Aprecierea legalității în funcție de informațiile disponibile la momentul adoptării deciziei*
- 2. Ajutoare acordate de către state — Procedură administrativă — Obligațiile Comisiei — Examinare diligentă și imparțială
(art. 88 CE)*

3. *Ajutoare acordate de către state — Procedură administrativă — Stabilirea cuantumului ajutorului care trebuie recuperat*
(art. 88 CE)
4. *Ajutoare acordate de către state — Noțiune*
(art. 87 CE și art. 88 paragraful al doilea CE)
5. *Ajutoare acordate de către state — Procedură administrativă — Obligațiile Comisiei — Examinare diligentă și imparțială*
(art. 88 paragraful al doilea CE)
6. *Ajutoare acordate de către state — Procedură administrativă — Posibilitatea Comisiei de a-și întemeia decizia pe informațiile disponibile — Condiție*
(art. 88 paragraful al doilea CE; Regulamentul nr. 659/1999 al Consiliului)

1. Legalitatea unei decizii a Comisiei în materie de ajutoare de stat se apreciază în funcție de informațiile de care Comisia putea să dispună la momentul adoptării acestei decizii. Prin urmare, în contestarea acestei decizii nu pot fi invocate în fața Tribunalului argumente de fapt necunoscute Comisiei și nesemnalate acesteia în cursul procedurii desfășurate în fața sa. Totuși, de aici nu decurge că probele prezentate de către beneficiarul unui ajutor în cadrul unei acțiuni în anulare nu pot fi luate în considerare în vederea aprecierii legalității deciziei Comisiei dacă probele respective au fost valabil prezentate Comisiei în cursul procedurii administrative anterior adoptării deciziei, iar

Comisia le-a exclus pentru motive nejustificate.

(a se vedea punctele 45 și 46)

2. Deși nicio dispoziție din procedura de control al ajutoarelor de stat reglementată la articolul 88 CE nu rezervă un rol special, dintre părțile interesate, beneficiarului ajutorului, iar acesta nu are

statutul de parte în această procedură, Comisia poate, dată fiind obligația acesteia de a examina cu diligență și imparțialitate dosarul, să fie obligată, în anumite împrejurări, să țină seama de observațiile prezentate de beneficiarul unui ajutor ulterior expirării termenului stabilit în acest sens prin decizia de deschidere a procedurii oficiale de investigare.

Astfel se întâmplă în cazul în care în legătură cu un aspect care prezintă importanță pentru acesta, controversat și dificil de elucidat, având în vedere data îndepărtată a producerii faptelor, și anume însăși valoarea avantajului care i-ar fi fost acordat, beneficiarul comunică informații ca urmare a unei întâlniri între statul membru interesat și Comisie la care au participat reprezentanții săi și în cadrul căreia Comisia, în interesul bunei desfășurări a procedurii, a autorizat furnizarea de informații suplimentare, în cadrul unui nou termen stabilit de aceasta.

(a se vedea punctele 54-63)

3. Recuperarea unui ajutor ilegal are ca obiectiv nu aplicarea unei sancțiuni neprevăzute de dreptul comunitar, ci pierderea de către beneficiarul ajutorului a avantajului de care a profitat pe piață față de concurenții săi și restabilirea situației anterioare acordării ajutorului.

De aceea, Comisia nu poate nici să ordone recuperarea unei sume inferioare valorii ajutorului primit, din dorința de a arăta clemență față de beneficiar, și nici să ordone recuperarea unui quantum superior acestei valori, pentru a-și face cunoscută dezaprobarea cu privire la gravitatea ilegalității comise. Prin urmare, Comisiei îi revine obligația să determine, în cel mai precis mod posibil ținând seama de împrejurările cauzei, valoarea respectivă. Dacă anumite împrejurări speciale care nu au permis decât efectuarea unei evaluări aproximative a valorii exacte a ajutorului pot fi avute în vedere cu ocazia examinării legalității deciziei Comisiei, nu este mai puțin adevărat că această evaluare reprezintă o chestiune de fapt asupra căreia instanța comunitară trebuie să exercite un control complet și că simpla admisibilitate a unei astfel de evaluări aproximative nu conferă Comisiei o marjă de apreciere în privința determinării cuantumului a cărui recuperare o ordonă.

(a se vedea punctele 94-96)

4. În cadrul aprecierii valorii unui ajutor sub forma vânzării unui teren la un preț pretins preferențial, aplicarea principiului investitorului privat care operează în cadrul unei economii de piață implică estimarea prețului de vânzare care ar fi putut fi obținut la acel moment în condiții normale de piață. În cadrul investigării efectuate în temeiul articolului 88 alineatul (2) CE, Comisia are obligația să determine valoarea bunului potrivit metodei celei mai fiabile. Această obligație nu este îndeplinită atunci când se recurge la o evaluare întemeiată pe cheltuielile istorice de

achiziție și de amenajare a terenului în litigiu suportate de vânzător, în speță autoritățile publice interesate, în loc să se recurgă la o estimare directă și independentă a valorii pe care o avea pe piață respectivul teren la data încheierii contractului de vânzare. Într-adevăr, prețul de piață al unui teren nu este în mod necesar determinat de cheltuielile suportate de către vânzător, întrucât este susceptibil de a fi influențat de numeroși factori, printre care echilibrul între cerere și ofertă de la momentul vânzării.

aplicarea metodei de calcul reținute este contrazisă de o serie de alte evaluări întemeiate pe metode diferite, nu ia măsurile necesare pentru eliminarea incertitudinilor ce se regăsesc în propria evaluare.

(a se vedea punctele 135 și 136)

(a se vedea punctele 106-108)

5. Comisia nu își îndeplinește obligația care îi revine, în cadrul procedurii de control al ajutoarelor de stat reglementată la articolul 88 alineatul (2) CE, de examinare cu diligență și imparțialitate a tuturor datelor din speță pentru a dispune de informații complete cu privire la toate datele acesteia în cazul în care, informată fiind că evaluarea cuantumului ajutorului la care a ajuns prin

6. În domeniul ajutoarelor de stat, în temeiul principiilor desprinse din jurisprudență și prevăzute prin Regulamentul nr. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului [88 CE], în absența unor informații contrare provenind de la părțile interesate, Comisia este abilitată să se bazeze pe faptele, chiar eronate, reiterate în cuprinsul deciziei de inițiere a procedurii oficiale de investigare, de care dispune la momentul adoptării deciziei finale, în măsura în care respectivele elemente de fapt au făcut obiectul unui ordin al Comisiei adresat unui stat membru prin care se dispune furnizarea către Comisie a informațiilor necesare.

În schimb, dacă aceasta nu ordonă statului membru să îi transmită informații privind faptele pe care înțelege să le aibă în vedere, nu va putea, ulterior, să justifice eventualele erori de fapt susținând că era îndreptățită să se bazeze, la momentul adoptării deciziei de închi-

dere a procedurii oficiale de investigare, doar pe informațiile de care dispunea.

află în contradicție cu anumite informații aduse la cunoștința sa, spre exemplu, de către beneficiarul ajutorului.

Prin urmare, atunci când Comisia își fundamentează o decizie pe informațiile disponibile cu privire la anumite elemente de fapt, fără să fi respectat, sub acest aspect, cerințele procedurale recunoscute de jurisprudență și reluate în Regulamentul nr. 659/1999, Tribunalul poate să își exercite controlul asupra problemei dacă luarea în calcul a acestor elemente de fapt a fost susceptibilă să dea naștere unei erori de apreciere care să afecteze legalitatea deciziei atacate.

Mai mult, dreptul Comisiei de adoptare a deciziei în temeiul informațiilor disponibile presupune totuși ca informațiile de care dispune să fie fiabile, ceea ce nu se întâmplă în cazul în care acestea se

Într-adevăr, necooperarea unui stat membru nu poate conduce la neexercitarea niciunui control judiciar de către instanța comunitară asupra conduitei Comisiei. Comisia trebuie să utilizeze toate puterile de care dispune pentru a obține, în măsura în care acest lucru este posibil, informațiile în cauză și să acționeze cu diligență. Dat fiind faptul că un ordin de recuperare a unui ajutor calificat ca ilegal produce efecte asupra unui terț, Comisia trebuie să utilizeze toate puterile cu care este investită pentru a evita ca necooperarea statului membru în cauză să producă efecte negative și nejustificate asupra unui astfel de terț.

(a se vedea punctele 146-149)